

jõi seisma ja nuttis ärdamast kui enne; siiski ei rääkinud tema ühte sõna.

Õppetaja võttis lahkest tema käest kinni ja palus teda, oma majaanse astuda. Noor mees tõrkus esiootsalt wasto, kunni auuväärt wanakese elaw sõna ja lahke kumbe tema üle wõimust wõtsid. Kui tuppä saidwad astunud, alkas õppetaja uuest tema käest nõudma, mis kurwastus temal pidi olema, et enmast jõlle kippus upputama. Pika trööstimise ja palwete peale tunnistas wiimaks noor mees oma õnnetust, kuidas tema kergel meelel kroono raha wälja oli annud, ja nüüd seda ei wõinud asemele panna. Seda tunnistades nuttis tema ärdaste ja üüdis wahete peal: „Mino waene ema! mino waene ema! kui tema seda kuulda saab!“ Se kahetsimine tuli rõhutat südame põhjast, sellepärast võttis õppetaja silmapilgul nõuks willetsat aidata. Puduw raha olli nelikümmend rubla õbedat; seda raha andis õppetaja pealikule, üteldes: „Se on peaaego kõit mino praegune warandus, mis mina teile laenuks annan. Mina loodan et teie äda läbi mõistlikumaks lähete, kergel meelt maha jättate ja aega mööda wolt kannate, kuidas wõlga wõite ärratasuda. Mul ei ole naist ega lapsi, sellepärast on se raha, mis teile annan, waeste warandus.“

Ei ole wõimalik noore pealiko imelspanemist ja täno ülesträäkida; tema nuttis weel ärdamalt kui enne, nuttis rõemo pisaraid, langes siis kiriko-

õppetaja kaela ümbert kinni ja nuttis wanamehe rinnul tüki aega, enne kui üht sõna sunst wälja jõudis ütelda. Kui üjemine jälle sõna leidis, siis ütles tema: „Nuuwäärt kirikoõppetaja! kolme kuu pärast lõppeb mino wäeteenistuse aeg otsa. Siin, Sumala palge ees, tõutan mina teile, et mina tänasest pääwast teieks inimeseks saan ja nõnda tahan elada, et teie minoga peate rahul olema.“ Õppetaja õnnistas teda, ja nõnda läks noormees saadud rahaga oma teed. Ja tema on nüüd tõutust täielikult pidanud; sest seda kulla tompu, mis tema õppetajale laenuks wõetud raha tasotuseks oli saatnud, arwatasse tuhat kaks sada rubla õbedat wäärt olewad; se kõit peab waestele osaks saama.

Kaliwornia-maa kulla-rikusest.

Et ülemal jutus Kaliwornia rikusega koto saime, tahame siin natuke pikemalt õnnistut kulla maa warast lugejatele kuulutada, mis üks neist esimehest kulla otsijatest sest asjast kirjutab, kes sel puhul kogemata senna jõudis, kui kulla leidmise jut liikuma tõusis.

„Se oli Jüri kuul 1848.“ — kirjutab tema — „kui San Brantsisko linnas jut tõusis, et Sakramento jõe kaldal liiwafõmera seest kulda oli leitud. Suurem ulk rahwast pani esiootsalt jutu naeruks, kunni pääw pääwalt uusi sõnumid senna jõudis,